

tárból, a hová annál inkább bejárhatott, mert 1815 óta ő volt a colleg. egyik felügyelő gondnoka. — Bármikép történt is, annyi áll, hogy elidegenítettet, s 1834 ig senki sem vette észre sem ezt, sem pedig azt, hogy a könyvtár jegyzőkönyvébe nincs beírva, sőt még ekkor — 1834-ben sem kereste ki senki az ajándékozó Kovács L. Pálnak a levéltárban meglevő fennebb említett két darab eredeti levelét. A helyrehozhatatlan hiba megtörtént, a miért a felelősség első sorban a rectoré, a ki nem iratta bé a jegyzőkönyvbe, és a felügyelő gondnoké a ki nemhogy szorosán felügyelte s évenként számba vétette volna a gyűjteményeket a mint fontos hivatala hozta volna magával, hanem ő maga sajátította el a becses régiséget. Így vallja kárát a közügy az előljárók pontatlan és nem elég lelkiismeretes eljárásának.

Ezért került a viaszas könyv is a mi könyvtárunkból a Lázár Sámuel örökösaitől 50 vrtért a Nemes Sámuel birtokába, a ki Pestre felvívén, 1835. 100 pfrtért eladta Jankovich Miklósnak, a kitől aztán, miután Massmann müncheni tanár 1841-ben megfejtette s a K. u. 162. évben kelt latin nyelvű temetési társasági szerződésnek találta, a nádor vette meg a magyar nemzeti muzeum számára 2000 pengő frtért.

Ez a viaszas könyv — melyhez hasonlólt később többet is talál tak — a legnagyobb ritkaság volt egész Európában. Régi voltát többben kétségbe hozták, a míg végre Székely Sándor, kolozsvári főiskolánk egyik tanára a vallásközönség levéltárából kikeresvén a Kovács L. Pál többször említett két eredeti levelét, azoknak hiteles másolatát 1843-ban felküldötte a magyar tud. akadémiának s Jerney János közre adván, minden kétséget eloszlattott *).

*) Lásd Tudománytár 1843. 14. köt. 96—101. l.

Benczédi Gergely.

KÜLÖNFÉLÉK.

Dr. Brassai Sámuel folyóiratunk t. munkatársa, kitől jelen füzetünk is hoz egy nagybecsű cikket máj. 24-én a kolozsvári egyetemen az 1879/80 tanévre „Rector Magnificus“-nak választatott. Senkire méltóbban nem eshetett volna a választás, mint hazánk országosan tisztelt ősz tudására, ki a magas hivatal gyakorlati oldalára is még ifjui tetterővel rendelkezik. Szívünkől örvendünk megérdemlett kitüntetésén és hisszük, hogy rector-sága a kolozsvári egyetemre a legáldásosabb leend.

A londoni unitár. theol. akademiára a következő két évi ciklusra a máj. 4-én tartott unitár. rendkívüli E. F. Tanácson Varga Dénes iskolafőnök, végzett theologus, a ki 3 évet a helyb. egyetemen is hallgatott a történelmi szakon s elővizsgát is tett, jelöltetett ki.

A sepsi körispataki unitár. ekkleziában a nyugalomba vonult tisztos veterán Péterfi József helyébe, kinek szívből jövő búcsubeszédét mult füzetünkben közöltük, Török Sándor h. ujfalvi lelkész választatott meg papnak, ki a nevezett ekkleziába apr. 27-kén az alkalomhoz kitünően illő beszéddel be is köszöntött. Midőn derék veteránunknak, kit hivatalabani buzgóságáért és példás életéért hiveinek

szeretete folyton környezett s nyugalma mindazok tisztelete kísér, kik őt ismerék, a legőszintébben kívánjuk, hogy munkás élete után, mint az Úrnak jó és hív szolgája, a nyugalmat sokáig egészségben élvezhesse, egyszersmind ifju lelkésztársunknak is a legmelegebb kívánatainkat küldjük s óhajtjuk, hogy a derék, értelmes székeleyből álló nemes körispataki szent eklklában működését népének vallásérkölcsi élete ápolására nézve az Úr segedelmével támogassa és áldásával kísérje.

Pályázati hirdetés. A kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézetnél az 1879/80 ik tanévre az 1-ső éves tanfolyamban tizenegy állami alapítványi ösztöndíjas és kilencz szabad hely megürülvén, ezeknek betöltésére az igazgatóság pályázatot hirdet. Pályázhatnak ép testalkatu, legkevesebb 6 gymn. vagy reál vagy polgáriskolai osztályt végzett ifjak. A folyamodványok f. év jul. 15-ig a m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához Kolozs-Monostoron (u. p. Kolozsvár) beküldendők. Az intézetbe kül-hallgatók is felvétetnek s ezekre nézve a bejelentési határidő f. év septemb. 30. A tanév kezdődik october hóban.

Felhívás a Dávid F. alapítvány ügyében. Hogy a Főt. Ferencz József püspök ur által kezdeményezett s általa nagy fáradsággal, kitartó buzgalommal és áldozattal már tekintélyes összegig emelt alapítvány f. év aug. hóban tartandó zsinatunkig az indítványozáskor kifizőtt 10,000 frtot elérje, alólírtak a következő felhívást bocsátották ki egyházi tanácsosainkhoz és más lelkesebb egyháztagokhoz, melyet közlünk azon czélból is, hogy az érdeklődők közül a kik felhívást nem kaptak volna, ezen az uton jusson el hozzájuk. A Dávid F. alapítvány ügyben az „unitárius nők“ részéről is nagy mozgalom indult meg, miről „Arany-könyv“ rovatunkban láthatni.

„Kedves hitbéli Atyánkfia! A vallásfelekezetünk kebelében tizezer forintban előállítani czélba vett Dávid Ferencz alapítványból a nyilvános számadás szerint még 2000 frt hiányzik. Alólírtak mindnyájunk vallásfelekezetünk legszentebb érdekei iránti szoros kötelességének ismerjük ez alapot megteremteni; s mert meg vagyunk győződve, hogy sorainkban — s első sorban egyházi tanácsos atyánkfia között — vagyunk kétszáz ötvenen, kik minden hitbéli atyánkfiával érezvén ezen kezdeményezésnek nagy és nemes jelentőségét, 20 — 10, vagy 5 frt áldozattal, Istentől adott tehetségünk szerint, azt f. évi emlékezetes zsinatunkra valósitani akarjuk is, birjuk is; bizalommal kérjük fel czért kedves hitbéli atyánkfiát, hogy a jelzett összegek közül a tetszés szerinti f. év június 15-ig egyikünk Filep Istvánhoz beküldeni sziveskedjék.

Kolozsvárt, május 8-án 1879.

A zsinat ügyében kiküldött bizottmány: Berde Mózes, Filep István, Kovácsi Antal, MolnárSándor, Nagy Lajos, Péterfi Dénes, Váradi Károly.

Gyászhir. N.-ajtai Csiki Károlina özv. Fikker Jánosné életének 88 ik, özvegységének 30-ik évében elhunyt máj. 7 én Abrudbányán. Az elköltözött a néhai derék Mikó Samu családjával közeli rokonságban állott. Nemes keblü honleány, szerető édes és gondos nagyanya szállt benne sirba. Béke porain!